

Öz Değerlendirme Raporu

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ PR.

Prof. Dr Murat PEKER (Başkan)

Doç. Dr Erhan BİNGÖLBALİ (Uye)

Doç. Dr Muhammed Recai TÜRKMEN (Uye)

1.07.2021-9.08.2021

0. GİRİŞ

0.1. PROGRAMA AİT BİLGİLER

Matematik Eğitimi A.B.D. 2001 yılında İlköğretim Bölümü'ne bağlı olarak açılmıştır. Matematik öğretmenliği programına 2012-2013 öğretim yılından itibaren öğrenci alınmaktadır.

İlköğretim Matematik Eğitimi ABD'nin öncelikli amacı ülkemizin ihtiyaçlarına uygun nitelikte matematik öğretmeni yetiştirmek, aynı zamanda üniversitelere Matematik Eğitimi alanında bilim insanları kazandırmaktır. Bu bağlamda öğretime yönelik pozitif tutumlar geliştiren ve kendi alanında sahip olması gereken temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıklara sahip olan öğretmenlerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu programdan mezun olan öğrencilerin kişisel ve mesleki yaşam açısından kendi öğrencilerine iyi bir model olması, kendi profesyonel gelişimi için alanıyla ilgili yenilikleri takip etmesi ve etkili iletişim becerilerine sahip olması beklenmektedir. Bununla birlikte bu programda eğitim gören öğrencilerin nasıl öğreneceğini tam olarak anlayan, teknoloji kullanımı konusunda kendine güvenen, problem çözme yeteneğine sahip olan, eleştirel düşünmeye, insan haklarına, demokrasiye ve etiğe önem veren öğretmenler olarak mezun olmaları beklenmektedir.

İlköğretim Matematik Eğitimi Anabilim Dalında 1 Profesör, 2 Doçent, 2 Doktor öğretim üyesi ve 3 Araştırma Görevlisi tam zamanlı olarak çalışmaktadır

1. ÖĞRENCİLER

1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Programımıza yerleştirme işlemleri merkezi olarak ÖSYM tarafından yapılmaktadır. Dolayısıyla programımız için herhangi bir özel kabul koşulu bulunmamaktadır. Üniversite sınavında ilgili yıl için ortaya çıkan taban puan ve üstü puan alan öğrenciler programımıza yerleşebilmektedir. Bu öğrencilerin sayısal puan sıralamasında yüksek sıralarda yer alması için matematik netlerinin yüksek olması beklenmekle birlikte çok düşük matematik neti ve diğer derslerindeki netlerin yüksekliği ile bölüme yerleşen öğrencilerde olabilmektedir.

Programı tercih eden öğrencilerimizin bir kısmının başka üniversitelerdeki matematik bölümlerini kazanabilecek durumda iken bizi tercih ettiklerini görüyoruz. Bunun çoğunlukla aile faktöründen kaynaklandığını söylemek mümkün olacaktır. Fakat son yıl bu durum farklılık göstermiş ve kabul edilen öğrenci sayısının düşmesinin etkisi ile de tercih eden öğrencilerin sıralamaları birbirine yaklaşmıştır. Bu gelecek yıllar için bize kolaylık sağlayacak ve öğrencilerin programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları öngörülen sürede tamamlamaları daha mümkün olacaktır. Özellikle programa yerleşen öğrencilerin sıralamalarındaki büyük farklılıklar sınıf içerisindeki öğretimin etkinliğini azaltmaktadır.

Kanıtlar

[Tablo 1.pdf](#)

1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak yükseköğretim kurumlarında önlisans ve lisans düzeyindeki programlar arasında

geçiş, çift anadal, yan dal ile kurumlar arası kredi transferi yapılması esaslarına ilişkin yönetmelik çerçevesinde yapılmaktadır. İlgili yönetmelik üniversitemizin ve YÖK 'ün sitesinde bulunmaktadır. Programa dikey geçiş yapan, programda veya başka bölümde çift anadal yapan öğrenci yoktur. Yatay geçiş ile gelen öğrenci sayısında bir azalma mevcuttur. Bunu son yıllarda programın taban puanının yükselmesi ve pandemi koşullarında uzaktan eğitimin devam etmesine bağlayabiliriz. Başka programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde üniversitemiz yönetmeliğinde belirlenmiş Muafiyet ve İntibak Not Dönüşüm Tablosu kullanılmaktadır.

Kanıtlar

[yatay geçiş.pdf](#)

1.3. Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Programımızın iki ülkeden iki üniversite ile Erasmus anlaşması bulunmaktadır. Şuana kadar 5 öğrencimiz bu hareketlilikten faydalanmıştır. Yeni anlaşmalar yaparak hareketlilikten faydalanacak öğrenci sayımızı arttırmak programa katkı sağlayacaktır. Öğrencilerin hareketlilikten çekinmelerinin sebebi olan yabancı dil sorunu için kurum bünyesinde bir planlama yapılması öğrencilere güven verecektir.

Lisansüstü programa yeni öğrenci alımına başlanması sebebi ile henüz Erasmus anlaşması bulunan üniversite yoktur. En kısa sürede yeni anlaşmalar yapılması ve lisansüstü düzeyde hareketlilikten faydalanılması programa katkı sağlayacaktır.

Öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak şekilde her yıl dönemin ilk haftalarında bilgilendirme toplantısı yapılmaktadır.

Programa erasmus kapsamında gelen öğrenci bulunmamaktadır. Bu konuda çalışmalar yapıp hareketliliği arttırmak öğrencilerimizin de erasmus hareketliliğinden faydalanmalarına katkı sağlayacaktır.

Programa Farabi kapsamında 7 öğrenci kabul edilmesine karşın öğrencilerimiz bu hareketlilikten faydalanmamıştır. Bunun sebepleri araştırılıp öğrencilerin hareketlilikten faydalanmaları için gerekli altyapının hazırlanması sağlanmalıdır.

Kanıtlar

[Tablo 1.5.pdf](#)

1.4. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Öğrencilerimize danışmanları ve derslerine giren öğretim üyeleri tarafından kariyer olanaklarına ilişkin bilgilendirmeler yapılmaktadır. Ancak bu bilgilendirmeler genelde informal düzeyde yapılmaktadır. Öğrencilerimiz için öğretmenlik kariyer günleri veya fuarları tarzında bir yönlendirme veya danışmanlık hizmeti sunma çalışmaları yapılması gerekmektedir. Ayrıca ders yoğunluğundan kaynaklı olarak danışmanlık hizmeti yürüten öğretim üyemiz bulunmamaktadır.

1.5. Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Öğrencilerimizin ders ve etkinliklerdeki başarıları büyük oranda vize ve final sınavlarıyla

değerlendirilmektedir. Bu sınavlarda kullanılan ölçme-değerlendirme araçlarının çeşitlilik gösterip göstermediği ve öğrencilerin farklı boyutlardaki performanslarını ölçüp ölçmediği ile ilgili belirlenmiş bir denetleme sistemimiz bulunmamaktadır.

1.6. Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Programımızdan mezun olan öğrenciler 8 dönem boyunca aldıkları tüm derslerden yönetmelik gereği geçer not almak zorundadırlar. Dolayısıyla mezuniyete karar verme tamamıyla derslerde aldıkları notlara dayanmaktadır. Öğrencinin olgunluğuna karar vermek için ayrı/ek bir değerlendirme sistemimiz bulunmamaktadır. Derslerden alınan geçer nota hangi yöntem veya ölçme değerlendirme sistemi ile karar verildiği de yeterince açık olmayıp, değerlendirme yöntemleri öğretim görevlilerine göre farklılık göstermektedir.

Programa yerleşen öğrencilerin %90 a yakını 4 yıl sonra mezun olabilmektedir. Sadece bu yıl mezun sayımızda bir düşüş görülmüş olmakla birlikte bu düşüşün pandeminin etkisi ile birlikte özellikle 2. üniversite okumak için gelen öğrencilerin devam problemlerinden kaynaklandığını derse giren öğretim üyelerinden teyit edebilmekteyiz.

Kanıtlar

[Tablo 1.13.pdf](#)

2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1. Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Programımız için özel olarak olarak belirlenmiş Program Eğitim Amaçları (PEA) bulunmamaktadır.

Aşağıda linki verilen Bologna ders içeriklerinde sadece programın amaçlar kısmında "İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programının temel amacı; ülkemizin ihtiyaçlarına uygun nitelikte matematik öğretmeni yetiştirmek, aynı zamanda üniversitelere Matematik Eğitimi alanında bilim insanları kazandırmaktır." bilgisine yer verilmiştir. Bu bilgi genel olup, Üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğünün talep ettiği PEA formatında değildir.

[https://obs.aku.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?
lang=tr&curOp=showPac&curUnit=10&curSunit=420648#](https://obs.aku.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=10&curSunit=420648#)

2.2. Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Bir üst maddede belirtildiği gibi İlgili Program Eğitim Amaçları belirlenmediği için, bu amaçlar ile mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentileri arasında bir bağlantı kurmak mümkün değildir.

2.3. Kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumlu olmalıdır.

Programımızın eğitim amaçları henüz belirlenmediği için, bu amaçların Üniversitenin, Fakültenin ve Bölümün özgörevleriyle uyumluluğunu tespit etmek mümkün olamamıştır. Ayrıca bölümün web sayfasında bölümün vizyon ve misyonu ile alakalı bir bilgiye müstakil bir biçimde yer verilmemektedir.

Bu durumda da programımızın eğitim amaçları belirlenmiş olsaydı bile, bölümün öz görevleriyle ilişkisini kurmak mümkün olmayacaktı.

2.4. Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Programımızın eğitim amaçları belirlenmediği için, bu sürecin gerektirdiği iç ve dış paydaşlarla işbirliği ve onların sürece dahil edilmesi de mümkün olmamıştır.

2.5. Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Programımızın eğitim amaçları belirlenmediği için, bu amaçların yayımlandığı ve dolayısıyla erişime açık olduğu bir alan bulunmamaktadır.

2.6. Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Programımızın eğitim amaçlarının belirlenmesine yönelik olarak anabilim dalımızda şimdiye kadar bu şekilde bir uygulama yapılmamıştır. Dolayısıyla güncelleme gibi bir çalışmamız da olmamıştır.

3. PROGRAM ÇIKTILARI

3.1. Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamlı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Ekteki dokümanda (program öğrenme çıktıları) görüleceği üzere, halihazırda programımız için kullanılan 30 tane program öğrenme çıktısı bulunmaktadır. Üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğü ise program öğrenme çıktılarının 10-15 ile sınırlandırılmasını önermektedir. Bu çerçevede anabilim dalımızda öğrenme çıktılarının yeniden belirlenmesine yönelik çalışmalar başlatılmış ancak bu çalışmalar henüz tekamül etmemiştir. Gelişme aşamasındaki program öğrenme çıktıları yine ekteki dokümanda yer almaktadır. Gelişme aşamasındaki program çıktıları ilerleyen zamanlarda anabilim dalımızda yapılacak toplantılarla EPDAD değerlendirme çıktıları da içerecek şekilde güncellenilecektir.

Kanıtlar

[Program_Ogrenme_Ciktilari_Final.pdf](#)

3.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Anabilim dalımızda her bir ders için dönem bazında yapılan vize-final sınavları ile ödevlendirmeler dışında, program çıktıları sağlama düzeyini dönemsel olarak belirlemeyi mümkün kılan başkaca bir ölçme ve değerlendirme sistemimiz bulunmamaktadır. Özellikle her bir program çıktısı için belirlenmiş ve bu çıktıların sağlanıp sağlanmadığına yönelik işleyen bir sistemimiz bulunmamaktadır.

3.3. Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktıları sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Anabilim dalımızda, sınav yönetmeliği gereği tüm derslerinden başarılı olan öğrenciler "teorik olarak" program kazanımlarını kazandıkları veya çıktılarını sağladıkları var sayılmaktadır. Bunun dışında ayrı olarak belirlenmiş bir değerlendirme sistemimiz bulunmamaktadır. Özellikle her bir program çıktısına erişildiğine dair özel olarak belirlenmiş doğrudan bir ölçme ve değerlendirme sisteminin varlığı söz konusu değildir.

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1. Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Anabilim dalımızda ölçme ve değerlendirmeler ağırlıklı olarak vize ve final sınavları ve bazen de ödevler aracılığıyla yapılmaktadır. Bu sınavlarda elde edilen sonuçlar, programın sürekli iyileştirilmesi amacıyla kullanılmamaktadır. Sınavlardan elde edilen sonuçlar genelde öğretim görevlileri tarafından bireysel olarak değerlendirilmekte ve bu değerlendirmeler resmi olarak paylaşılmamaktadır.

4.2. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Programımızın eğitim amaçlarının özel olarak belirlenmediği tespit edilmiştir. Gerekli hazırlıklar yapılarak programın amaçları kalite koordinatörlüğünün belirlediği standartlara uygun olarak paydaşlardan yardım alarak belirlenecektir.

Halihazırda programımız için kullanılan 30 tane program öğrenme çıktısı bulunmaktadır. Üniversitemiz Kalite Koordinatörlüğü ise program öğrenme çıktılarının 10-15 ile sınırlandırılmasını önermektedir. Bu çerçevede anabilim dalımızda öğrenme çıktılarının yeniden belirlenmesine yönelik çalışmalar başlatılmış ancak bu çalışmalar henüz tekamül etmemiştir. Gelişme aşamasındaki program öğrenme çıktıları ölçüt 3 de ekteki dokümanda yer almaktadır. Gelişme aşamasındaki program çıktıları ilerleyen zamanlarda anabilim dalımızda yapılacak toplantılarla EPDAD değerlendirme çıktılarını da içerecek şekilde güncellenecektir.

5. EĞİTİM PLANI

5.1. Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Bu ölçüt kapsamında değerlendirilmesi beklenen hususlar oldukça kapsamlı olup, yapılacak değerlendirmeler uzaktan eğitim sisteminde yer alan program öz değerlendirme ölçütleri videosundaki açıklamalar paralelinde yapılacaktır.

1. Programımızın eğitim amaçları henüz belirlenmediği için ve program çıktıları tekamül etmediği için, ekte kanıt olarak sunulan eğitim planımızın (müfredatımızın: Tablo 5.1 ve Tablo 5.2) programımızın eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleme düzeyini koymak mümkün olmamıştır.

2. Ekte Kanıt olarak sunulan Tablo 5.1'e bakıldığında, müfredatımızdaki derslerin %25'nin (60 akts) alanına uygun temel öğretim, %39,5'nin (95 akts) alana uygun öğretim, %25'nin (60 akts) seçmeli ve % 10,5'nin (25 akts) ise diğer kategori kapsamında olduğu görülmektedir. Dolayısıyla program müfredatımızın, içerdiği ders kategorileri açısından beklentileri karşıladığı görülmektedir.

3. Program çıktılarımız henüz tekamül etmediği için, müfredatımızdaki dersler (her bir ders) ile program öğrenme çıktıları arasında net bir ilişki kurmak mümkün olmamıştır. Dolayısıyla Tablo 5.5

doldurulamamıştır.

4. Program çıktılarımız henüz tekamül etmediği için, müfredatımızdaki dersler (her bir ders) ile disipline özgü ölçütler arasında bir ilişki kurmak mümkün olmamıştır.

5. 2018-2019 öğretim yılı itibariyle, anabilim dalımızda yeni bir program (müfredat) kullanılmaya başlamıştır. Bu program ile öğrenimlerine başlayan öğretmen adayları ancak 2021-2022 akademik yıl itibariyle bu programdaki derslerin hepsini tecrübe etmiş olacaklardır. Dolayısıyla son beş yıl içerisinde biri eski ve diğeri de yeni olmak üzere, anabilim dalımızda iki farklı müfredat kullanılmıştır. Bu durumdan dolayı, ders içerikleri ve kredileri değişmiş ancak güncellemeler Bologna ders içerikleri paketine kapsamlı bir şekilde yansıtılmamıştır. Bir çok derse ilişkin bilgi paketine aşağıdaki linkten erişilebilir.

"https://obs.aku.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=10&curSunit=420648#"

Bu ders içeriklerine bakıldığında, bazı derslerin tanıtım detaylarında eksiklikler olduğu ve ders tanıtım formunda doldurulması gereken tüm bilgilerin ders izlencesinde olmadığı görülmüştür. Program iyileştirme çalışmaları kapsamında, her bir dersin izlencesinin oluşturulması ve güncellenmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir. İlave olarak, ders izlencelerinin oluşturulması için program çıktıları ile programın eğitim amaçlarının belirlenmesi gerekmektedir. Program çıktılarımız ve program eğitim amaçlarımız henüz belirlenmediği için, buradan hareketle tüm derslerin izlencelerinin eksik olduğunu ve dolayısıyla tamamlanması gerektiğini söyleyebiliriz.

Kanıtlar

[Eğitim Planı_Final_Olcut_5.pdf](#)

5.2. Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

İstenen bilgi, beceri ve davranışların hangi öğretim yöntemleri ile öğrencilere etkin olarak kazandırılacağı meselesi üzerinde konsensusa varılmış bir konu değildir. Bu husus genelde öğretim görevlilerinin inisiyatifine bırakılmıştır. Ayrıca genel olarak fakültemizde ve özel olarak da anabilim dalımızda doğrudan ve açık olarak benimsenmiş özel bir öğretim yöntemi yaklaşımı veya sistemi bulunmamaktadır.

5.3. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Öğretim programımız YÖK tarafından merkezi olarak belirlendiği için, tüm dersler belirlenen dönemlerde rutin olarak yürütülmektedir. Ancak bu rutinin sürekli bir gelişime tabi tutulup tutulmadığı ile ilgili bir eğitim yönetim sistemimiz mevcut değildir.

5.4. Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Ekte Kanıt olarak sunulan Tablo 5.1'e bakıldığında, müfredatımızdaki derslerin %25'nin (60 akts) alana uygun temel öğretim kapsamında olduğu ve dolayısıyla beklentileri karşıladığı görülmektedir. Ancak "alana uygun temel öğretim" ifadesinin mahiyeti net olmadığından, bu ifadeye yüklenecek anlama göre anabilim dalı müfredatımızın bu ölçüt ile ilgili beklenti açısından tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir.

5.5. En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. İçermelidir.

Ekte Kanıt olarak sunulan Tablo 5.1'e bakıldığında müfredatımızdaki derslerin %39.5'nin (95 akts)

Ekte Kanıt olarak sunulan Tablo 5.1'e bakıldığında, müfredatımızdaki derslerin %25'nin (60 akts) alanına uygun öğretim kapsamında olduğu ve dolayısıyla beklentileri karşıladığı görülmektedir. Ancak "alanına uygun öğretim" ifadesinin mahiyeti net olmadığından, bu ifadeye yüklenecek anlama göre anabilim dalı müfredatımızın bu ölçüt ile ilgili beklenti açısından tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. İlave olarak, alanına uygun öğretim kapsamında bazı dersler seçmeli olup, bu dersler her dönem açıldığı için tüm öğrencilerin bu dersleri alma imkanı bulunmaktadır.

5.6. Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Ekte Kanıt olarak sunulan Tablo 5.1'e bakıldığında, müfredatımızdaki derslerin %25'nin (60 akts) seçmeli dersler kapsamında olduğu ve dolayısıyla beklentileri karşıladığı görülmektedir. Ancak "teknik içeriğin bütünlenmesi" ifadesi açık olmadığından, verilen seçmeli derslerin bu ölçütü karşılayıp karşılamadığını saptamak mümkün olmamıştır.

5.7. Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Programımızda uygulama ve tasarım gibi deneyimler ağırlıklı olarak özel öğretim yöntemleri, öğrenme alanları öğretimi ile alan araştırmaları derslerinde yaşanmaktadır. Okul deneyimi ve okul uygulaması dersleri ile de öğrenciler sahada/okullarda alanları ile ilgili ana uygulama ve tasarım deneyimi yaşamaktadırlar. Özellikle okul uygulamasında daha önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanmaları beklenmektedir.

Öğrencilerin gelişimi ve öğretmenlik mesleğine hazır hale gelmeleri için, okul uygulamasında yaşanan ve yaşanması gereken tecrübeler ile ilgili sistematik bir eğitim yönetim sisteminin işletilmesi gerekmektedir. Bu sistem genelde okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersleri için merkezi olarak hazırlanan "felsefesi belirsiz" dokümanlar üzerinden yürütülmeye çalışılmaktadır. Dolayısıyla anabilim dalımızda öğretmen adaylarının sahada yaşadıkları tecrübeler genelde danışman-öğretmen-öğretmen adayı özelinde kalmaktadır. Tüm paydaşlara vizyon sağlayacak şekilde ortak bir uygulama ve denetleme sisteminin geliştirilmesi ve uygulamaların daha sistematik bir şekilde değerlendirilmesi için lazım olan adımların atılması gerekmektedir.

6. ÖĞRETİM KADROSU

6.1. Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Programımız halihazırda 5 öğretim üyesi ve 3 araştırma görevlisi ile yürütülmektedir. Öğretim kadrosu gerek program kapsamında gerekse servis dersleri ile aktif bir şekilde öğretim yapmaktadır. Anabilim dalımız yaklaşık 250 lisans öğrencisi ile 25 lisansüstü öğrenciye ev sahipliği yapmaktadır. Her bir öğretim üyesi başına dolayısıyla yaklaşık 55 öğrenci düşmektedir. Bu oldukça yüksek bir sayıdır. Ayrıca programımızdaki öğretim üyeleri hem bölüm hem de üniverstenin farklı birimlerinde üst düzey idari görev hizmeti de sunmaktadır. Programın gereklilikleri ve üstlenilen akademik ve idari görevler göz önünde bulundurulduğunda, programımızdaki öğretim kadrosunun bu ölçütte sözü edilen tüm beklentileri (proje, öğretim, dış paydaşlarla ortak çalışma) yüksek kalitede karşılaması mümkün değildir.

Tablo 6.1'e bakıldığında, anabilim dalımızdaki öğretim üyelerinin çok sayıda farklı dersler yürüttükleri ve ders yüklerinin fazla olduğu görülmektedir. Bu durum öğretim üyelerinin verimliliğini etkilemesi olasıdır, ayrıca öğretim yoğunluğu öğretim üyelerinin araştırma ve diğer etkinlikler için zaman ayırmamasına yol açabilmektedir. Kaldı ki Tablo 6.2'de görüleceği gibi, öğretim üyelerinin öğretim dışındaki etkinlikleri (Mesleki kuruluşla, Araştırma, Dış paydaşlar için verilen danışmanlık) ya yok ya da düşük düzeydedir.

Kanıtlar

[Tablo 6.1. ve 6.2. Öğretim Kadrosu Yük Analizi_Final.pdf](#)

6.2. Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Anabilim dalımızda 5 öğretim üyesi tam zamanlı olarak çalışmaktadır. Meslek Bilgisi ve Genel Kültür dersleri için ise ağırlıklı olarak fakültemizdeki diğer bölümlerden destek alınmaktadır.

Ekte sunulan özgeçmişlere bakıldığında, anabilim dalımızdaki öğretim üyelerinin üçü matematik eğitimi alanında ve ikisi ise matematik alanında doktora derecesine sahiptirler. Anabilim dalımızdaki dersler göz önünde bulundurulduğuna, her iki alandan doktoralı öğretim üyelerinin anabilim dalında çalışıyor olması programın yürütülmesi için faydalı bulunmaktadır.

Yukarıdaki madde de açıklandığı gibi, bölümümüzdeki her bir öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı oldukça yüksektir. Bu durum öğretim üyelerinin verimliliğini (Özellikle projeye dayalı akademik araştırma yapma konusunda) düşüren bir unsurdur.

İlave olarak, herhangi bir anabilim dalındaki öğretim üyesi kadrosunun yetkinliğinin değerlendirilmesine yönelik belirlenmiş bir değerlendirme sistemimiz de mevcut değildir. Ancak 2020-2021 Öğretim yılının bahar döneminde, öğretim üyelerinin ders anlatımları öğrenciler tarafından değerlendirilmeye başlanmış olup, bu durum öğretim üyelerinin öğrencilerden dersleri hakkında dönüt almasına imkan tanımaktadır.

Kanıtlar

[Ogretim Uyeleri_Toplu_Ozgemisler_Final.pdf](#)

6.3. Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Üniversitemizin öğretim üyesi atama ve yükseltme ile ilgili tüm şartlarına aşağıdaki linkten erişilebilir (Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme Ve Atanma Yönergesi):

<https://personel.aku.edu.tr/wp-content/uploads/sites/108/2020/11/Afyon-Kocatepe-Universitesi-Ogretim-Uyeligine-Yukseltme-ve-Atanma-Yonergesi-01.01.2021-tarihinden- itibaren-yururluge-girecek.pdf>

Bu linkte yer alan kriterlere bakıldığında, ilgili şartları ve kriterleri sağlayan öğretim üyelerinin atanmaya ve yükseltilmeye hak kazanacakları belirtilmekte ve ilgili şartlar açık ve net şekilde ifade edilmektedir. Ancak öğretim kadrosundaki öğretim elemanlarının her ne kadar programın yürütülmesi için sürekli öğretim yapmaları gerekse de, öğretim üyesi atanma ve yükseltme sürecinde öğretim elemanlarının öğretim yapma kalitesi göz önünde bulundurulmamaktadır. Ayrıca öğretim üyesi atanma ve yükseltme sürecinde, araştırma projelerini yürütme ve topluma hizmet kapsamındaki gibi çalışmalara yeterli önemin verilmediği görülmektedir.

7. ALTYAPI

7.1. Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Fakültemizde programımız için ayrılan sınıf adeti 3 olmak la birlikte bilgisayar kullanımını gerektiren dersler için ortak kullanımda 1 adet bilgisayar laboratuvarı bulunmaktadır. Sınıf sayısı aynı anda 4 farklı sınıf seviyesinin ders yapmasına müsaade etmemektedir. Sınıf sayısının yetersizliği öğrencilerin programda belli günlerde derslerinin yoğunlaşmasına sebep olabilmektedir. Sınıfların büyüklüğü ve kapasitesi alttan alan öğrencilerle birlikte ders yapılmasına uygundur. Dersliklerden Z-06 da etkileşimli tahta ve 108 de akıllı tahta bulunmaktadır. 118 ve Z-06 da ayrıca projeksiyon cihazları da bulunmaktadır. Bunlar derslerin işlenmesinde katkı sağlamaktadır. Ancak matematik eğitimi için bazı öğretim materyallerimiz olmasına rağmen, bir örnek sınıfımız ve matematik laboratuvarımız bulunmamaktadır. Öğrencilerimize matematik öğretimi için sınıfın nasıl düzenleneceğini ve nasıl bir öğretim ortamı hazırlanması gerektiğini anlatacak bir örnek sınıf öğrencilerimize motivasyon katacaktır. Ayrıca sınıflarımız grup çalışması veya proje çalışması gibi ortak çalışma yapmaya imkan tanıyacak şekilde tasarlanmamıştır.

Kamtlar

[Tablo 7.pdf](#)

7.2. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Öğrencilerin ders dışı etkinlikleri için üniversitemizde çeşitli kulüp çalışmaları bulunmaktadır. Ayrıca matematik bölümüne özel matematik eğitimi kulübümüzde bulunmaktadır. Fakat mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıracak altyapı olanaklarımız bulunmamaktadır. Bunun için çalışmalar yapılması uygun olacaktır.

Öğretim elemanlarına ayrılan oda imkanları yetersiz olduğundan öğrencilerle ofis ortamında görüşme ve destekte bulunma kısıtlı kalmaktadır. Aynı anda iki hocanın öğrencisi geldiğinde özel görüşme yapılması mümkün olmamaktadır.

7.3. Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Öğrenciler için enformatik bölüm başkanlığınca bilgisayar destekli kurslar açılmakta bu kurslarda çağdaş öğrenim araçlarını kullanmayı öğrenmektedirler. Ayrıca program içerisinde müfredat içerisinde bulunan derslerde de bu destek sağlanılmaya çalışılmaktadır. Özellikle öğretim üyeleri derslerde bu araçları kullanarak öğrencilerin aşinalığını arttırabilir ve bu araçlara karşı ilgilerini çekmeyi sağlayabilirler.

Öğrencilerin bilgisayar kullanımları için fakülte koridorlarında ve bilgisayar laboratuvarlarında yeterli sayıda bilgisayar bulunmaktadır. Öğretim üyeleri için fakülte tarafından verilen laptoplar şimdilik yeterli görünmektedir.

7.4. Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Üniversitemizin kütüphanesinin ders çalışma imkanları için öğrencilere gereken ortamı sağlamaktadır.

Üniversitemiz kütüphanesinde yer alan basılı ve elektronik kaynaklar ekte verilmiştir. Bu kaynaklardan ne kadarı programımızla ilgili bilinmemekle birlikte her yıl öğretim üyelerinden kütüphanede bulunması istenilen kitap ve yayınlarla ilgili talep toplanmaktadır. Eksik olduğunu düşündüğümüz matematik eğitimi ile ilgili güncel kaynakların alınması ile programımız için kütüphane yeterli aşamaya gelecektir.

Kanıtlar

[Tablo 7.3.pdf](#)

7.5. Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Öğretim ortamlarımıza özel güvenlik önlemi alınmasını gerektirecek bir ders planımız bulunmamaktadır. Bilgisayar laboratuvarları için alınan güvenlik tedbirleri ile ilgili bilgi temini bulunamamıştır. Engelli öğrenciler için öğretim ortamlarımız uygun olmakla birlikte tekerlekli sandalye ile ders dinleyecek öğrenciler için özel bir yer yapılması sınıf planlaması açısından daha iyi olabilir.

8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1. Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Üniversite yönetimi, bölümdeki derslerin yürütülebilmesi ve işlerin yürütülebilmesi için gerekli akademik personelin temini için gerekli çalışmaları yapmaktadır.

Programın kalitesini arttırmaya yönelik işlemlerde öğretim elemanlarının akademik çalışmalarını desteklemek amacı ile yılda 1 defaya mahsus kongre ve sempozyumlara katılım için maddi destek sağlanmaktadır. Bu desteklenen çalışmaların sayısının artırılması sayı ile sınırlanmayıp nitelikle ilişkilendirilmesi kalitenin artırılması konusunda destekleyici olacaktır. Pandemi sebebi ile öğretim elemanları aktivitelerini online olarak gerçekleştirmiş ve mali kaynak ayrılmamıştır. Programın yapısı gereği malzeme alımı, bakım onarım gideri, yatırım harcamaları ve döner sermayesi yoktur.

8.2. Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Programa nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte ayrı bir kaynak bulunmamaktadır.

Üniversite tarafından daha önceki yıllarda verilen ve öğretim elemanlarını çeken, tutan ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayan proje destekleri bütçelerin uygun olması durumunda devam ettirilmesi bu anlamda iyi olacaktır.

8.3. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Program için gerekli olan alt yapı, sınıflar ve sınıflarda kullanılacak akıllı tahtalar ile projeksiyonlardır. Sınıflarımızın kapasitesi programa alınan öğrencilerin ve alttan alan öğrencilerin aynı anda ders görmesini sağlayacak şekilde geniştir. Ayrıca sınıflarımızda kullanılan akıllı tahtalar ve projeksiyonlar günümüz teknolojisine göre yeterli düzeydedir. Program için özel bir kaynak ayrılmamış olup fakülte bünyesinde isteklerimiz değerlendirilmektedir.

8.4. Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Programımızda rutinin dışında çok farklı uygulamalar olmadığı için (kısmen de gerekmediği için), sağlanan destek personeli ve kurumsal hizmetler programın gereksinimlerini karşılıyor gözükmektedir.

Program için özel teknik ve idari personel bulunmamaktadır.

9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Halihazırda burada programımız için yaptığımız özdeğerlendirmeler bu maddede adı geçen paydaşların koordinasyonu ve işbirliği sayesinde yapılmaktadır. Bu özdeğerlendirme çalışmaları, programımızın eğitim amaçlarına ulaşma derecesini belirlemeye hizmet eden bir takip/denetleme sisteminin ortaya çıkmasına yol açabilir ve bu sistem sayesinde tüm gelişmeler paydaşlar tarafından takip edilebilir.

10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1. Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Programa özgü ölçütler ile neyin kast edildiği net değildir. YÖK'ün merkezi olarak belirlediği program ve bu programın uygulanması ile ilgili bilgi paketinin dışında, herhangi özel bir ölçüt belirlenmemiştir.

EPDAD (Öğretmenlik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği) öğretmen eğitimi standartlarına bakıldığında, EPDAD'ın öğretmen eğitimi akreditasyon sistemini üç grup standart üzerine oturttuğu görülmektedir:

"Bunlar sırasıyla başlangıç standartları, süreç standartları ve ürün standartlarıdır.

Başlangıç Standartları : Başlangıç standartları yeterlilik sahibi öğretmenler yetiştirmek için gerekli girdilere ilişkin standartları göstermektedir.

Süreç Standartları : Öğretmen adaylarının istenilen yeterliklere ulaşmalarını sağlamak için yapılması gerekenleri göstermektedir.

Ürün Standartları: Yeterli girdilerin uygun bir süreç yoluyla, uygun bir biçimde kullanılmasının bir sonucu olarak ulaşılması gereken düzeyi göstermektedir. "

Bu üç standart ışığında değerlendirmeler "öğretim, personel, öğrenciler, işbirliği, fiziksel altyapı, yönetim ve kalite güvencesi adlarını taşıyan yedi standart alanı" çerçevesinde yapılmaktadır.

Burada yaptığımız öz değerlendirme çalışmaları için belirlenen ölçütler EPDAD'ın yukarıda açıkladığımız standartları ve standart alanları ile benzerlik göstermektedir. Bu madde aslında burada yaptığımız tüm değerlendirmeleri kapsamaktadır. Dolayısıyla tüm ölçütler çerçevesinde ele alınan maddelere verilen cevaplar birlikte değerlendirildiğinde, program çıktılarımızın EPDAD' değerlendirme çıktılarını hem karşılayan hem de karşılamayan yönlerinin olduğunu söyleyebiliriz.

Örneğin, EPDAD'ın Fakülte-Okul İş birliği standart alanında ifade edilen "Uygulama okullarıyla nitelikli ilişkiler kurulmalıdır." ölçütü için, nitelikli ilişkiye yönelik programımızda tam olarak nelerin yapılması gerektiği yeterince açıkça değildir.

Ayrıca bu raporun sonuç kısmında ortaya koyacağımız genel sonuçlar, bu maddeye genel olarak verilebilecek cevabın muhtevasını oluşturacaktır.

SONUÇ SONUÇ

1. Anabilim dalımızda halihazırda yürütülen program için "programın eğitim amaçları" belirlenmemiştir.
2. Anabilim dalımızda halihazırda yürütülen program için 10-15 madde ile sınırlandırılması öngörülen program çıktıları henüz net olarak belirlenmemiştir.
3. Lisans programımızda yer alan her bir ders için ders izlencelerinin güncellenmesi ve tamamlanmaları gerekmektedir.
4. Anabilim dalımızda eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmamaktadır.
5. Lisans programımızda matematik ağırlıklık derslerin eksikliği sürekli gündeme getirilen bir husustur. Bu konu ile alakalı paydaşlarla yapılacak istişarelerle, mevcut programda güncellemeler ve iyileştirmeler yapılmalıdır.
6. Anabilim dalımızdaki öğretim üyelerinin ders yüklerinin fazla olduğu ve dolayısıyla projeye dayalı araştırmalara yeterince yönelmedikleri görülmektedir.
7. Anabilim dalımızdaki öğretim üyelerinin dış paydaşlarla ve toplum yararına yönelik yeterli düzeyde çalışma/proje/etkinlik yapmadıkları ortaya çıkmıştır.
8. Akademik yükseltme ve atanmalarda, öğretim üyelerinin öğretim kalitelerinin göz önünde bulundurulmasına yönelik iyileştirilmelerin yapılması önem arz etmektedir.
9. Programın Erasmus ve Farabi hareketliliklerinde etkili olmadığı düşünülmektedir. Yeni anlaşmalar yapılarak daha fazla öğrencinin erasmus hareketliliğinden faydalanmasının sağlanması ayrıca Farabi hareketliliğinin iyi anlatılıp öğrencilerin bu hareketlilikten faydalandırılması sağlanmalıdır.
10. Mezuniyet sistemimizin sadece not üzerinden yapılması öğretmenlik programları için genel bir problem olduğu düşünülmekle birlikte yapılacak genel bir düzenleme ile bu sorun düzeltilebilecektir.
11. Sürekli iyileştirme kapsamında derse giren öğretim elemanları için bu yıl başlatılan öğrencilere anket yolu ile yapılan değerlendirme kullanılabilir. Bunun haricinde öğrencilerimizin kpss başarıları ile bir değerlendirme süreci yürütülebilir. Daha ileri aşamalarda her yıl program olarak öğrencilere tüm derslerden deneme sınavları yaparak süreci değerlendirme şansına sahip olabiliriz.
12. Öğrencilerin kariyer planlaması ile ilgili aktivitelerin düzenli yapılması sağlanmalıdır.
13. Öğrencilerin mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandırarak alt yapı ve planlamamız bulunmamaktadır. Bunun için öğrenciler ve öğretim üyelerinin birlikte katılacağı aktiviteler seyahatler ve sempozyumlar düzenlenebilir.
14. Öğretim üyelerinin araştırma ve projeler için desteklerinin artırılması yurtdışı deneyimleri için teşvik edilmesi gerekmektedir.